

Symposium Creative Potential of Glagolitic Heritage

University of Zadar, Department of Information Sciences, Zadar, Croatia, October 24, 2016

Simpozij *Kreativni potencija glagoljske baštine* organizira se u okviru projekta *Digitalizacija, bibliografska obrada i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom*

Slijedeći suvremena interdisciplinarna stremljenja u obradi, istraživanju i komunikaciji kulturne baštine u digitalno doba na Sveučilištu u Zadru izvodi se interdisciplinarni znanstveni projekt *Digitalizacija i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom*. Riječ je o projektu koji su inicirali Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i Vestigia institut za istraživanje rukopisa sa Sveučilišta u Grazu, a podržalo Sveučilište u Zadru, te Ministarstvo kulture RH. Suradnici dolaze s više odjela Sveučilišta u Zadru te više hrvatskih i stranih institucija koje se bave različitim aspektima istraživanja rukopisa i stare tiskane građe, informacijskim znanostima i digitalnom humanistikom.

Ciljevi projekta su: (1) **digitalizacija** stare građe pisane glagoljicom, latinicom i bosančicom, prvenstveno rukopisne, koja se nalazi u knjižnicama i arhivima vjerskih i državnih ustanova te župnim uredima, a vezana je uz zadarsko-šibensko područje, (2) **strojnočitljiva katalogizacija** na temelju postojećih tiskanih popisa građe, te **inventarizacija, registracija i uključivanje** zbirke pisane baštine, osobito glagoljičke, **u hrvatske i europske portale pisane baštine**. Nadalje, ciljevi su (3) **prezentacija** najvrjednije zadarske pisane baštine kako bi se omogućilo da baština i informacije o baštini budu dostupni raznolikim skupinama korisnika (znanstvenici, istraživači, učenici, studenti, zainteresirana javnost, turisti i sl.) te kreativnim i inovativnim načinom prezentacije baštine poticanje njezina daljnjeg istraživanja i objavljivanja podataka znanstvenih i drugih istraživanja (portal, predavanja, sudjelovanje na konferencijama, festivalima znanosti, objavljivanje radova itd.), (4) **u svrhu istraživanja pisane baštine okupljanje znanstvenika** iz svih područja znanosti, osobito humanističkih, zainteresiranih za istraživanje hrvatske pisane baštine u digitalnom okruženju, istraživanje njihovih potreba, te stvaranje uvjeta za njihova istraživanja, u smislu digitalizacije građe te razvoja, identifikacije i korištenja postojećih alata za istraživanje rukopisa u digitalnom okruženju (alata za transliteraciju i transkripciju, označivanje tekstova i sl.).

Istraživanja će se provoditi u području informacijskih znanosti, i to istraživanja u području **standardizacije bibliografske obrade** rukopisne i druge stare i rijetke građe i aktivno uključivanje sudionika projekta u takvim istraživanjima koja su u tijeku na međunarodnoj i nacionalnoj razini, istraživanja u području **digitalizacije** stare i rijetke građe i digitalne humanistike te istraživanja potreba korisnika iz humanističkih znanosti.

S obzirom na to da istraživanja u humanističkim znanostima, osobito ona u području istraživanja stare i rijetke građe, počivaju na interdisciplinarnim temeljima, okupljajući suradnike iz svih polja humanističkih znanosti te one iz tehničkih i informacijskih znanosti,

jedan od ciljeva ovog projekta jest i stvaranje **međuinstitucionalnog interdisciplinarnog centra za istraživanje (glagoljske) pisane baštine**. Osim toga, projekt čini i **potporu nastavi** na više odjela Sveučilišta u Zadru uključivanjem studenata u sve faze projekta kako bi se stvorili uvjeti za laboratorijsku, odnosno terensku nastavu studenata i kako bi se unaprijedila izobrazba studenata u području kulturne baštine.

Tijekom prve godine rada na projektu, (2016.), definirani su ciljevi i očekivani učinci projekta, okupljeni su suradnici i suradne ustanove, oformljene radne grupe s pripadajućim opisom zadataka, izrađena je specifikacija za mrežni portal, određen je korpus za digitalizaciju u okviru pilot projekta te su izrađene probne snimke. S ciljem da upoznamo javnost s ovom fazom projekta i planovima za daljnji rad, odlučili smo organizirati jednodnevni simpozij *Kreativni potencijal glagoljske baštine* na kojem bi se okupili suradnici na projektu, predstavnici suradnih ustanova te ostali zainteresirani znanstvenici sa Sveučilišta u Zadru i izvan njega, doktorski studenti i studenti diplomskih studija, informacijski stručnjaci i predstavnici baštinskih ustanova te sve zainteresirane za istraživanje, obradu, digitalizaciju i promociju zadarske pisane baštine, osobito one glagoljičke rukopisne.

Važan segment projekta čini komuniciranje baštine, odnosno njezino predstavljanje različitim skupinama korisnika na suvremen, kreativan i inovativan način, uz korištenje informacijskih tehnologija, putem prikladno oblikovanog mrežnog portala, virtualnih izložbi, prezentacija, mapiranja na turističkim i drugim geografskim kartama te u području kulturnog turizma.

Polazeći od toga da Sveučilište u Zadru okuplja stručnjake iz različitih područja znanosti koji svojom ekspertizom mogu dati prilog ovakvim interdisciplinarnim aktivnostima, smatramo važnim da o kreativnim potencijalima pisane baštine, koji imaju nakanu privući veću pozornost na hrvatsku kulturnu baštinu i time pridonijeti njezino boljem poznavanju, raspravimo na ovom simpoziju. Budući da je za više faza prezentacijskih aktivnosti (odabir korpusa, način digitalizacije, način prikaza na mrežnim portalima, itd.) potrebno ostvariti različite preduvjete (IT platforma, kvalitetne snimke, itd.), kreativni potencijal i njegova iskoristivost u najužoj je vezi sa svim ostalim dijelovima projekta te će se na taj način i izložiti te raspraviti na simpoziju, kao i na otvorenom sastanku.

Program:

8:45 Pozdrav sudionika i otvorenje Simpozija

9:00 – 11:30

1. doc. dr. sc. **Marijana Tomić**, Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru, Hrvatska. Predstavljanje projekta *Digitalizacija, bibliografska obrada i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom* [9-9:20]
2. prof. dr. sc. **Erich Renhart**, Vestigia insitut za istraživanje rukopisa, Sveučilište u Grazu, Austrija. VESTIGIA (lat. tragovi) – Institut za istraživanje rukopisa Sveučilišta u Grazu: iskustva i rezultati nakon 10 godina [9:30-10:15]

3. izv. prof. dr. sc. **Regina Varniene-Janssen**, Fakultet komunikacijskih znanosti, Institut za knjižničnu i informacijske znanosti, Sveučilište u Vilniusu, Litva. Metodološka i tehnološka rješenja za digitalizaciju, dugoročno očuvanje i pristup litvanskoj kulturnoj baštini uz pomoć informacijskog sustava Virtual Electronic Heritage System. [10:30-11:15]

11:30 – 12.00 Pauza

12:00 – 13:30

Kreativni, istraživački i obrazovni potencijali digitalizirane glagoljske baštine, I. dio

4. dr. sc. **Grozdana Franov-Živković**, Zavod za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, doc. dr. sc. **Ivica Vigato**, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Sveučilište u Zadru. Glagoljska vrela u istraživanju svakodnevnog života stanovništva zadarskog područja
5. izv. prof. dr. sc. **Kristijan Juran**. Odjel za povijest, Sveučilište u Zadru, Hrvatska. Glagoljski spomenici šibenskog područja
6. **Ivona Despot**, doktorski student, Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru, Hrvatska, **Ana Pojatina**, Ram, Hrvatska. Mrežni portal *Pisana baština*, virtualne izložbe, proširena stvarnost i drugi kreativni oblici komuniciranja pisane baštine
7. izv. prof. dr. sc. **Nives Tomašević**, Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru, Hrvatska. Oprimjerenje digitaliziranih baštinskih sadržaja u mediju tiskane knjige

13:30 – 14:30 pauza za ručak

14:30 – 16:30

Kreativni, istraživački i obrazovni potencijali digitalizirane glagoljske baštine, II. dio

8. **Kristijan Crnković**. ArhivPRO, d.o.o., Koprivnica, Hrvatska. Platforma Indigo: digitalni repozitorij, dugoročno očuvanje i prezentacija digitalizirane baštine
9. **Nikolina Peša Pavlović**, asistentica, Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru, Hrvatska. Važnost digitalne fotografije u temeljnim tehničkim pripremama projekta digitalizacije pisane baštine
10. dr. sc. **Ante Gverić**. Državni arhiv u Zadru, Hrvatska. Suradnja arhiva i akademske zajednice u digitalizaciji, promociji i istraživanju pisane baštine
11. dr. sc. **Vlatka Lemić**. Hrvatski državni arhiv u Zagrebu, Hrvatska. Međunarodna i nacionalna suradnja i projekti u području arhivistike: ICARUS, co:op i druge aktualnosti
12. doc. dr. sc. **Marijana Tomić**, Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru, Hrvatska. Projekti digitalizacije kulturne baštine kao potpora znanstvenim istraživanjima i nastavi na Sveučilištu u Zadru

16:30 - Kava i rasprava o rezultatima simpozija i daljnjem radu na projektu:

13. Otvoreni sastanak Projekta

Voditeljica projekta i simpozija:

doc. dr. sc. Marijana Tomić

Programski odbor:

dr. sc. Grozdana Franov Živković

izv. prof. dr. sc. Kristijan Juran

prof. dr. sc. Erich Renhart

izv. prof. dr. sc. Nives Tomašević

doc. dr. sc. Marijana Tomić

doc. dr. sc. Ivica Vigato

prof. dr. sc. Mirna Willer

Organizacijski odbor:

doc. dr. sc. Marijana Tomić

Nikolina Peša Pavlović, asistentica